

פסחים קיד

During קידוש of the סדר, first the ברכה on the יין said, then the ברכה on the יום. This is the הלכה on Friday night as well.

A special סדר plate is placed in front of the בעל הבית. The קערה has on it, three מצות, מרור, חרוסת, חזרת, כרפס, and שני תבשילין (one זרוע that is זרוע פסח, and one egg that is זכר לקרבן (חגיגה). The רמ"א adds in saltwater (or vinegar). The רמ"א learns that the plate is set up so that there will be no need to pass over מצות. The כרפס and saltwater are placed in the front, with the מצה, מרור, and חזרת closer than the שני תבשילין.

The רמב"ם learns that חרוסת is a מצוה.

Do מצות need כונה (מצות צריכות כונה)? While the שולחן ערוך רבינו (and תוספות) מצות אינן צריכות כונה (וינה) and those that hold מצות צריכות כונה (רא"ש), he is מכריע that מצות צריכות כונה. The משנה ברורה explains that there are two types of כונה. One type is the כונת הלב for what you are saying/doing. On that type of כונה there is no מחלוקת; a person is יוצא בדיעבד if they did not have כונה (with the exception of the first פסוק of שמע and קריאת אבות of עשרה for which one is not even יוצא בדיעבד if he did not have כונה). The second type of כונה is the כונה that one has before performing a מצוה. This כונה requires a person to be cognizant that he is performing the מצוה because הקב"ה commanded us. The מחלוקת is regarding this second type of כונה. The משנה ברורה brings down the מגן אברהם who writes בשם רדב"ז that מצות צריכות כונה applies to

מצות דאורייתא and not מצות דרבנן. The גר"א disagrees with this and says מצות צריכות כונה applies to מצות דרבנן as well.

The משנה ברורה also brings down a well known חיי אדם who writes that the only time the מצוה must be repeated due to lack of כונה is when it is possible to say from the מעשה itself that it was not being done as a מצוה. For example, a person blowing שופר for the purpose of learning how to do so, or a person learning the פרשה of קריאת שמע. However, a person who read קריאת שמע with no כונה, or picked up a שופר and blew it (without כונה, but also not for learning purposes), or picked up a לולב and shook it, is חייב (בדיעבד) יוצא. We can understand from this חיי אדם that being as how a person has a טהורה that desires to do the רצון הבורא (although he has a יצר הרע as well, that is more of an external part of us), by virtue of his having performed the מצוה--even if there was no כונה, provided that there was no recognizable lack of כונה--he is considered to have done it the right way. Similar to the רמב"ם who asks how can we force a person to give a גט until he acquiesces (כופין אותו עד (שיאמר רוצה אני)? Because deep down, every ישראל wants to do the right thing.